

**CONSUM RESPONSABLE:
ENERGIA I RESIDUS**

Aquesta és una guia de FACUA Catalunya
www.facua.cat

CONSUM RESPONSABLE: ENERGIA I RESIDUS

LA SOCIETAT ACTUAL

Les manifestacions de la crisi social i mediambiental en tot el planeta són cada vegada més visibles: tots els dies es troben exemples al voltant o en els mitjans de comunicació de l'injust repartiment de la riquesa i el consegüent augment de la pobresa o dels efectes que l'actual desenvolupament insostenible té per a la naturalesa i per a l'ésser humà.

FACUA Catalunya propugna hàbits responsables en la producció i en el consum enfront del consumisme i el balafament que s'han imposat en la denominada "societat de consum".

Educar per consumir de forma sostenible

El text refós de la Llei General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris i el Codi de Consum de Catalunya consagren i desenvolupen el dret del consumidor a l'educació i formació en matèria de consum. Contemplen, entre els seus objectius, el promoure la llibertat i racionalitat en el consum i adequar les pautes del consum a un ús racional dels recursos naturals. Així mateix, estableix el dret dels consumidors a disposar d'una informació veraç, eficaç i suficient, i reflecteix els principis generals per a l'adequada protecció de la salut i la seguretat.

En concret el codi de consum defineix el Consum responsable com: "consum moderat, informat, reflexiu i conscient de béns i serveis, tot tenint en compte els criteris de sostenibilitat cultural, ambiental, socioeconòmica i lingüística" i concreta ".

Els relacions de consum s'han d'ajustar als criteris de racionalitat i sostenibilitat amb relació a la preservació del medi ambient, la qualitat de vida, l'especificitat cultural, el comerç just, l'accessibilitat, l'endeutament familiar, els cingles admissibles i altres factors que determinin un desenvolupament socioeconòmic individual i col·lectiu.

No obstant això, l'aspecte del consum excessiu és de vegades objecte de silenci, doncs no cal oblidar que el model de desenvolupament econòmic vigent i l'èxit dels governants es basen fonamentalment a incentivar el consum. Aquest silenci no és sorprenent, doncs per trencar-ho es requereix que la societat es pregunti sobre el seu propi estil de vida i qüestioni la idea imperant que tenir i consumir més comporta ser més feliç i gaudir d'una major qualitat de vida.

Els consumidors de les economies industrialitzades s'afanyen per consumir més i millors béns de consum. Sofreixen una dependència gairebé obsessiva de tot tipus de béns (electrodomèstics, automòbils, roba de vestir, aliments sofisticats, cossos modèlics, etc.), no només per satisfer les seves necessitats reals, sinó que també es persegueixen símbols de posició social, aconseguir una major felicitat, estar més sans, millorar les relacions amb els altres, és a dir, els valors que “ven” la publicitat.

Es consumeix per imitar a aquests sectors de la societat que se'ns presenten com a models, els rics, els famosos, etc. i, en imitar-los, es perd la capacitat de definir allò que és digne i necessari de debò. Parlar de consum de béns normals per satisfer les necessitats bàsiques és parlar d'alimentació o vestimenta.

Els governs tenen la responsabilitat de crear polítiques de protecció ambiental que apuntin cap a una producció neta i cap a la racionalització del consum. La indústria, per la seva banda, com a responsable directa de la major part de la degradació ambiental, ha d'assumir aquesta responsabilitat i transformar les seves maneres de producció i comercialització. I els consumidors també han d'assumir la seva quota en la responsabilitat col·lectiva i adoptar pautes de conducta més responsables i racionals en relació al consum i gaudi de béns i serveis, alhora que exigir major nivell d'informació en relació als mateixos.

El paper dels consumidors

En ambdues adreces, els consumidors poden exercir un paper determinant. D'una banda, han d'assumir, com ja s'ha indicat, la seva part de responsabilitat en la degradació ambiental i l'esgotament dels recursos.

Al cap i a la fi, són ells els qui consumeixen el que produeix la indústria i sostenen amb els seus vots la política dels governs. Per això, ser

conscients de la seva responsabilitat i de la seva força potencial és tan important per evolucionar cap a un món ambiental i socialment sostenible. Així, la disminució del consum ha de plantejar-se com un objectiu clau.

No obstant això, el consum sostenible suposa molt més que canviar un producte perjudicial per a la terra o per als humans per un altre més respectuós; implica, abans de res, qüestionar el consum i la manera de vida; comporta examinar el paper dels ciutadans davant les desigualtats de l'economia mundial; significa reptar als governants al fet que realitzin polítiques que afavoreixin un canvi en l'estil de vida dels ciutadans.

És necessari que els consumidors despertin i surtin de la dinàmica de consumisme en la qual han estat introduïts. Renunciar al realment innecessari i a gran part dels hàbits de consum és clau per provocar un canvi en l'injust i insostenible model econòmic de producció i consum que regeix el planeta.

ENERGIA I SOSTENIBILITAT

Mentre que la indústria ha aconseguit rebaixar les seves emissions contaminants en els últims anys i controlar el seu consum energètic, encara que encara no sigui suficient, la demanda d'energia en les llars s'ha duplicat.

Les preguntes sobre com es pot estalviar energia són constants. S'estalviarà diners i energia si s'instal·len plaques solars a casa? Mereix la pena pagar més per un electrodomèstic més eficient? I posar doble finestra? Les respostes a aquest tipus de preguntes sempre són afirmatives, perquè es pot aconseguir el mateix confort consumint menys energia i, a més, es pot reduir la factura, redundant tot això en un menor impacte ambiental.

Està comprovat com una gran part de la població paga "gustosament" les factures procedents de les despeses corrents de l'habitatge (aigua, electricitat, gas, etc.), sense plantejar-se si més no la possibilitat de reduir el muntant d'aquestes despeses o, almenys, sense saber com fer-ho.

A qualsevol casa es poden trobar al voltant d'una vintena d'aparells elèctrics. Aquests utensilis s'adquireixen, en principi, perquè la vida

sigui més fàcil i còmoda, i per dedicar menys temps a les tasques domèstiques. No s'ha d'oblidar que són aparells que requereixen importants quantitats de matèria primera, materials (plàstics, metalls, goma, embalatges, etc.) i energia per a la seva fabricació, i a més finalment solen tenir una vida relativament curta. Normalment, després d'una avaria d'aquests petits electrodomèstics, la majoria dels consumidors opta per comprar un altre més modern, ja que la seva reparació sol ser més costosa, creant directament residus difícils d'aprofitar.

Ús racional

La societat consumista actual crea cada vegada més productes que consumeixen energia, però no es pot oblidar que existeixen també més possibilitats d'estalvi. Si es vol reduir la contaminació i tenir un futur més sostenible, s'ha de fer un ús més racional de l'energia en la llar, el treball i el transport, és a dir, en tota la vida diària. Gastant menys energia, a més s'estalviarà diners.

Existeix una correlació, gairebé lineal, entre grau de desenvolupament i consum d'energia per habitant. La qual cosa és lògic si es té en compte que el desenvolupament econòmic d'un país es relaciona amb les seves capacitats productives, en el sector primari (agricultura, ramaderia, pesca i mineria), secundari (indústries) i terciari (serveis). Dins d'aquest últim juga un paper determinant el transport que permet el comerç entre diverses comunitats humanes. Totes aquestes activitats suposen un elevat consum d'energia.

1.

Eficiència energètica
en la llar, el treball i el
transport

CONSUM RESPONSABLE EN LA LLAR

En els últims anys, la demanda d'energia en la llar s'ha duplicat. La recerca de confort en la vida diària fa que es consumeixi més energia, però es pot aconseguir el mateix grau de comoditat consumint menys energia, la qual cosa a més ajudarà a reduir bastant les factures, contribuint al mateix temps a reduir l'impacte ambiental.

L'eficiència energètica en l'habitatge

S'entén com la rentabilització dels consums derivats de l'edificació i l'equipament de llars, inclosos els sistemes de calefacció, refrigeració, il·luminació i aparells electrodomèstics. Alguns consells per contribuir a la mateixa són:

- Quan no estiguis utilitzant un electrodomèstic, apaga-ho totalment, no deixant-ho en “standby”; gastarà menys electricitat i durarà més anys en bon estat, ja que no estarà sotmès a les pujades i baixades de tensió que normalment es produeixen a la xarxa elèctrica.
- Els frigorífics solen ser l'únic electrodomèstic que roman permanentment encès. Els que tenen etiqueta de qualificació energètica “A A” generen, al llarg de la seva vida útil, un estalvi de més de 900 euros. Les reixetes de darrere han d'estar sempre netes, les portes del congelador han de romandre obertes el menor temps possible i cal cerciorar-se que estiguin ben tancades. Tampoc has d'introduir en el seu interior aliments calents. És important descongelar-los amb regularitat.
- Les rentadores de baix consum energètic estalvien entre un 45 i un 70%. Convé utilitzar-les a plena càrrega i rentar en fred o a baixes temperatures, ja que el 90% de l'electricitat que consumeix és per escalfar l'aigua. És l'aparell que més energia consumeix en les llars després del frigorífic, però sol tenir major potencia que aquest i, com a conseqüència, un major consum en el moment de la seva utilització.
- Després del rentat moltes persones utilitzen assecadores; aquestes gasten també molta energia elèctrica en el seu procés, per la qual cosa per reduir energia a l'hora d'assecar la roba, n'hi ha prou que la tendes al sol.
- El rentavaixelles és ja també un element habitual en les cuines que, lògicament, en funcionar amb energia elèctrica té també un

cost ambiental. S'ha d'utilitzar posant un programa econòmic, amb el que s'estalviarà fins al 50%, i engegar-ho només quan estigui ple.

- És convenient posar doble entrada d'aigua, una per a la freda i una altra per a la calenta, així es podrà utilitzar un rentavaixel·la biotèrmic i estalviar electricitat sanitària solar.
- Cuinar és una activitat diària i quotidiana i en ella és fonamental utilitzar la calor i, per tant, l'energia per a la transformació dels aliments.

Respecte a les cuines, és convenient que els focs no sobrepassin el diàmetre de les casseroles, tapant aquestes i les paelles, utilitzant la menor quantitat d'aigua possible per estalviar-se fins a un 20% d'energia. S'utilitzen com a energies per cuinar el gas o l'electricitat. En aquesta última, les vitroceràmiques tenen una potència que es transforma en un alt consum d'energia.

- És bon consell habituar-se a la utilització de l'olla exprés, ja que és la manera més eficient, des del punt de vista energètic, de cuinar.
- L'aigua és el ben que més cal cuidar en el consum diari d'energia, ja que l'ocupació d'aigua calenta per a ús sanitari suposa la major despesa després de la calefacció. Cal regular els escalfadors d'aigua (termos) de forma adequada, situant el termòstat entre 55 i 60°C. Així s'evitarà escalfar primer l'aigua per tornar a refredar-la barrejant-la amb aigua freda. És convenient instal·lar aixetes monocomandaments amb termòstat i perlitzadors per atomitzar l'aigua, i tancar-los sempre bé.
- Respecte a la utilització de la il·luminació, també és convenient reduir el seu ús superflu, ja que representa entre un 15% i un 18% de la factura mensual d'electricitat i causa emissions contaminants de CO².

Per tant, convé aprofitar al màxim la llum del sol i apagar sempre les llums en sortir d'una habitació.

CONSUM RESPONSABLE EN EL TREBALL

Les empreses generen una despesa d'energia molt gran del que alguns consumidors no són conscients, però que si entre tots segueixen unes

senzilles pautes, es pot estalviar energia i ajudar a conservar el medi ambient.

Consells per estalviar en el treball

- Els ordinadors es troben ja en gairebé tots els llocs de treball, per la qual cosa és convenient mantenir-los encesos únicament el temps d'ús. És més, si es preveu que no s'usarà l'ordinador durant un temps determinat es pot apagar per tornar a encendre-ho després. Destacar que la tecnologia en els portàtils ha evolucionat i s'estima que de mitjana consumeixen un 85% menys que els de sobretaula, la qual cosa suposa un significatiu estalvi econòmic i menys emissions de CO² a l'atmosfera
- Respecte al consum de material, és imprescindible parlar del reciclat. En primer lloc i respecte al paper, la línia d'acció ha de centrar-se a forçar un descens del consum, abans que el reciclat del consumidor. Això pot aconseguir-se realitzant treballs i fotocòpies a doble cara, usant fulles que només estiguin escrites per una de les seves cares per a notes o esborranys, en definitiva, no malgastar cap tros de paper. No obstant això, una vegada usat en aquests termes no s'ha d'oblidar dipositar-ho en els contenidors blaus.
- La informàtica també produeix residus reciclables, però abans de ser reciclats han de ser aprofitats. Així, pel que fa a la tinta de les impressores, si es necessita imprimir un document la primera decisió hauria de ser si s'imprimeix en qualitat alta o baixa, ja que aquesta consumeix dues o tres vegades menys que l'alta.
- Respecte al transport per acudir al centre de treball, i tenint en compte que un dels principals focus d'emissió de gasos que contribueixen a aquest efecte hivernacle són els produïts per l'ús de combustibles derivats del petroli, seria convenient acordar amb els companys torns de vehicles; es disminuiria la contaminació, s'estalviaria energia i es contribuiria a reduir la intensitat del tràfic i els embussos.
- Finalment, s'ha de fomentar també en el centre de treball, igual que en tota la vida diària, les anomenades compres verdes, ja que ajuden a estalviar energia i a respectar el medi ambient. Les

A/C

actuacions que es poden realitzar en aquesta línia són, entre unes altres, utilitzar paper reciclat o ecològic, adquirir tòners amb carcasses de material reciclable, valorar als proveïdors que disposin de certificacions ambientals o substituir productes de papereria per uns altres amb baix contingut contaminant (sobres sense clor, contenidors de paper reciclat, etc.).

CONSUM RESPONSABLE EN EL TRANSPORT

L'ús del transport privat es fa cada vegada més insostenible per a l'entorn. L'ús sistemàtic del vehicle privat provoca grans problemes a les ciutats, com són els embussos, el soroll i la contaminació, per la qual cosa ha de promoure's l'ús del transport públic com a alternativa.

Avui dia, les estadístiques confirmen que només fan ús de l'autobús els qui no tenen una altra alternativa de transport, però s'ha d'incentivar aquest mitjà pel ben de l'entorn, de la butxaca i de la qualitat de vida.

Consells per estalviar en el transport

- Usar mitjans de transport alternatius al vehicle privat, com l'autobús, el tren o el metre.
- L'ús del transport públic col·lectiu suposa l'alternativa més ecològica per als desplaçaments dins del casc urbà.
- S'ha d'estimular als poders públics per augmentar les inversions i potenciar el transport públic en condicions de puntualitat, seguretat i comoditat.
- Si cal usar el cotxe perquè no hi ha alternatives de transport col·lectiu, una opció és compartir el cotxe (carpooling) amb altres persones (existeixen nombroses webs). Es pot estalviar fins a 1.000 litres de combustible a l'any i beneficiar-se dels avantatges per a vehicles d'alta ocupació (VAO).
- També cal valorar, en cas de comprar un vehicle, que est sigui elèctric. A més de la reducció de la contaminació, aquest tipus de vehicles té diferents tipus de beneficis tant en la seva compra com en l'ús diari, fomentats per totes les administracions públiques.

EFICIÈNCIA ENERGÈTICA EN L'HABITATGE

L'elecció d'un habitatge eficient des del punt de vista energètic suposa un estalvi per a la butxaca i a més un benefici per al medi ambient. Es pot afirmar que l'habitatge és un element fonamental a l'hora de determinar les necessitats energètiques de l'usuari domèstic. El consum d'energia no depèn exclusivament dels equips elèctrics, sinó que es troba relacionat amb les necessitats i requeriments derivats de l'immoble en si i dels equips que incorpora. Cal implantar un sistema en el qual el consumidor pugui estar segur que l'habitatge que tria comprar té, a més d'unes determinades qualitats de fusteria, sanitaris, serveis, etc., una determinada qualitat energètica certificada per un organisme especialitzat que li doni una certesa al consumidor que els increments en el cost van a tenir una amortització clara en beneficis ambientals i econòmics.

El concepte d'eficiència energètica en l'habitatge es defineix com la rendibilitat dels consums derivats de l'edificació i l'equipament de llars, inclosos els sistemes energètics destinats a la calefacció, refrigeració, il·luminació i aparells electrodomèstics.

Cal destacar la Certificació Energètica, entesa com la descripció de les característiques energètiques dels habitatges. D'aquesta manera, els consumidors podran conèixer la qualitat energètica d'un habitatge abans d'adquirir-la. D'una banda, es pretén que els agents que intervenen en la construcció d'un habitatge (dissenyadors, promotors, constructors, etc.) estiguin obligats a utilitzar uns criteris mínims de raciona-

El consum d'energia no depèn exclusivament dels equips elèctrics, sinó que es troba relacionat amb les necessitats i requeriments derivats de l'immoble en si i dels equips que incorpora

lització de les necessitats energètiques bàsiques de l'immoble, i especialment, de les referides a la climatització, il·luminació o aïllament. Cal tenir en compte els següents elements:

- Forma i orientació: la forma és imprescindible per evitar pèrdues de calor, de manera que una forma arrodonida i les estructures compactes

1. Eficiència energètica en la llar, el treball i el transport

sofreixen menys pèrdues que les que presenten buits, cantonades, etc. L'orientació dels murs i finestres també determina les possibles pèrdues de calor.

- **Color:** un color adequat en els murs i teulades pot suposar un estalvi energètic important. Així, en llocs freds sol emprar-se el color fosc a fi d'absorbir calor, i en llocs càlids, en canvi, s'usa el color blanc per evitar la captació de calor.
- **Paisatge:** si en lloc de ciment o asfalt l'habitatge es troba en un entorn d'arbres i zones verdes, es pot aconseguir un descens de la temperatura.
- **Il·luminació:** els dissenys de les construccions han d'orientar-se a la consecució d'obtenir el màxim guany de llum sense provocar un sobreescalfament excessiu. Cal parar esment a l'orientació de les habitacions tenint en compte els elements anteriors.
- **Tancaments exteriors:** l'ús d'elements adequats en l'envolupant de la construcció resulten eficients energèticament, i al mateix temps rendibles, ja que possibiliten la captació, conservació i emmagatzematge dels recursos energètics de l'entorn. És important la qualitat i orientació de les finestres i la disposició dels elements d'ombreig (volada, tendals i persianes) que permeten un ús més racional i moderat dels sistemes de calefacció i aire condicionat.
- **Ús d'energies renovables:** l'ús d'aquest tipus d'energia alternativa es converteix en un element clau per reduir les emissions de gasos que danyen el medi ambient al no provocar l'emissió de monòxid de carboni amb un impacte ambiental mínim.

No obstant això, el principal obstacle que frena la implantació d'aquest tipus d'energia es deu al fet que la instal·lació resulta cara, però cal pensar que el cost que suposa per a la societat netejar o reduir la contaminació provocada per l'ús d'energies tradicionals (petroli, gas, carbó) suposa un alt preu ambiental i econòmic. És convenient recordar que existeixen ajudes oficials per a la compra i instal·lació d'aquests equips.

Les energies renovables en l'habitatge

- **Energia solar tèrmica:** s'empra per escalfar un fluid, normalment

aigua, que circula per uns elements que transmeten la calor dels rajos solars.

- Energia solar fotovoltaica: hi ha materials en els quals en recaure la radiació lumínica es produeix un desplaçament d'electrons entre els seus àtoms, provocant corrent elèctrica que s'emmagatzema en bateries.
- Energia de la biomassa: deriva de la matèria orgànica d'origen animal o vegetal, que inclou els residus i deixalles orgàniques (estelles de fusta, deixalles agrícoles, peles d'ametlla, etc.) per produir energia.
- Energia eòlica: s'empra per produir electricitat. L'energia del vent fa girar les pales de les màquines eòliques transmetent el seu moviment a un generador que produeix electricitat.

CONDICIONAMENT TÈRMIC

L'habitatge ofereix protecció davant les inclemències climatològiques, i la tècnica també ha contribuït a pal·liar aquest problema a través de sistemes de condicionament tèrmic. No obstant això, la falta d'aplicació de les recomanacions relatives a les qualitats energètiques de l'habitatge i el mal ús dels consumidors dels equips d'aire condicionat, calefacció i aigua calenta fa que s'incrementi el cost econòmic d'aquests recursos:

- Aire condicionat: és un dels equips que més demanda té en els últims anys. No obstant això, són poques els habitatges que es construeixen amb instal·lacions centralitzades d'aire condicionat que resulten més eficients energèticament. Les recomanacions a seguir pels usuaris d'aquests sistemes són:
 - Fixar la temperatura entre 22 i 26°C. un aire condicionat que estava programat a 21°C, si és regula a 26°C, redueix el seu consum d'1.000 kWh a 600 kWh en tres mesos, aproximadament. Traslladat a la factura elèctrica, això suposaria al voltant de 30 euros d'estalvi.
 - No ajustar el termòstat a una temperatura més baixa del normal en encendre l'aparell. No solament no refredarà abans l'ambient, sinó que el cost energètic i econòmic serà major.
 - Ventilar la casa quan l'aire sigui més fresc.
 - Usar colors clars en sostres i parets evitant així el sobreescalfament

interior.

- Situar l'aparell d'aire condicionat en zones d'ombra.

- **Calefacció:** la despesa energètica més important dels habitatges espanyols ve provocat per l'ús d'algun sistema de calefacció, presents en aproximadament un 90% de les llars. La calefacció central col·lectiva està perdent presència en les llars espanyoles, malgrat que el seu rendiment és superior al de les instal·lacions individuals, això és, tenen un consum d'energia menor. Les pautes d'actuació recomanables són les següents:

- Perquè una habitació estigui confortable, la temperatura hivern no ha de ser superior a 20°C. Per cada grau que s'augmenti la temperatura s'estima un increment energètic aproximat d'un 8%.

- El manteniment dels equips de calefacció resulta fonamental.

- No col·locar cap objecte prop dels radiadors que dificulti la transmissió de l'aire calent.

- Tancar finestres i persianes a les nits per evitar pèrdues de calor.

- **Aigua calenta:** la correcció en la instal·lació, ús i manteniment dels sistemes d'aigua calenta sanitària són decisius, ja que constitueix el segon motiu de consum d'energia en els habitatges i fa ús de dos recursos naturals caracteritzats pel seu esgotades, l'aigua i l'energia. Com en els sistemes anteriors, resulten més econòmiques les instal·lacions col·lectives a les individuals.

Consells pràctics per als consumidors:

- Convé disposar de sistemes amb acumulació d'aigua calenta, evitant els sistemes de producció instantània.
- Tancar bé les aixetes i no deixar-los oberts sense motiu.
- Dutxar-se millor que banyar-se, es consumeix gairebé quatre vegades menys d'aigua.
- No deixar que les aixetes degotin: 10 gotes d'aigua per minut equivalen a 2.000 litres d'aigua malgastats a l'any.
- Col·locar en les aixetes reductores de cabal o aireja dors.
- Col·locar reguladors de temperatura amb termòstat, pot suposar un estalvi energètic d'un 5%.

2.

El reciclatge:
consells i tipus
de contenidors

Les societats més desenvolupades tenen en la generació de grans quantitats de residus un dels aspectes més conflictius. La societat de consum actual, on el “usar i tirar” està a l'ordre del dia, és una greu amenaça per a la conservació dels recursos naturals. Els consumidors tendeixen a pensar que el seu comportament individual té poca incidència en el conjunt d'atemptats contra el medi ambient, però no és així. El calculo de la PETJADA ECOLÒGICA per persona de Catalunya ens mostra que cada persona consumeix 3,83 hectàrees a l'any.

Què fer amb els residus?

La construcció d'abocadors, fins ara única solució, és actualment un problema hagut de, principalment, a l'escassetat de sòl i les protestes dels veïns. La incineració és també una solució, però també comporta problemes, ja que les emissions poden ser tòxiques si no es compleix la normativa i és difícil trobar emplaçaments per a aquest tipus d'instal·lacions.

La generació de residus sòlids segueix creixent i segons un estudi, cada català genera una mitjana d'1,6 quilograms d'escombraries al dia, deixalles en la seva majoria composts per matèria orgànica, paper, envasos i vidre. Aquesta situació insostenible d'acumulació de deixalles ha de solucionar-se. Per a això és necessari que els consumidors i usuaris prenguin consciència de la necessitat de realitzar una selecció de residus, la seva diferenciació i emmagatzematge en contenidors adequats per al seu posterior reciclat.

El reciclat dels residus sòlids urbans és la millor solució tant a curt com a llarg termini, al costat de la reducció d'escombraries.

Substituir les matèries primeres per materials reciclats redueix la contaminació, conserva els recursos naturals, protegeix la naturalesa i estalvia energia en els processos industrials d'obtenció de paper, tèxtils, vidre, alumini, acer i altres metalls.

Consells per al reciclat

Un consumidor responsable ha de tenir en compte una sèrie de pautes per al reciclat de residus:

- Aplica la fórmula de les erres, “Redueix, Rebutja, Recupera, Repara,

Reutilitza i Recicla”. Separa al teu domicili les diferents classes de residus.

- El vidre, el paper, els envasos i la orgànica tenen contenidors propis. En el cas del vidre, millor si escullis els envasos retornables. Ambientalment, el vidre és millor que el brick, les llaunes o els plàstics i es pot reciclar fàcilment.

- Redueix la compra de productes d'usar i tirar.

- Rebutja els productes amb un envàs excessiu, ja que generen massa residus i recorda que els envasos de major capacitat resulten més econòmics.

- Quan s'espantlli algun electrodomèstic, intenta arreglar-ho abans de rebutjar-ho.

- Informa't de les organitzacions benèfiques que recullen utensilis usats, roba, etc.

- Coneix els punts verds i deixalleries on es dipositen els materials tòxics com a piles i bateries, medicaments i cosmètics, pintures i dissolvents, aerosols, electrodomèstics i cables, capsules de cafè, cartutxos de tinta, bombetes i fluorescents, olis, radiografies, etc.

- Les farmàcies recullen, a través del contenidor SIGRE, les medicaments que no necessites, els medicaments caducats, els envasos amb restes, i els envasos buits.

- Si no existeixen contenidors de recollida selectiva a la zona on vius o treballes, exigeix a l'Ajuntament o a les empreses encarregades de la seva recollida.

- Quan et sobri oli (de fregir, de llaunes de cotxes, etc.) no ho aboquis mai per l'aigüera o el WC, ja que és molt difícil de depurar. Aboca-ho en un pot tancat i portar-ho al punt verd; o si ets hàbil, pots fer sabó natural amb ell.

- Evita l'ús del paper d'alumini; és preferible utilitzar plàstic o paper.

També és aconsellable guardar els aliments en envasos de plàstic o cristall abans que embolicar-los.

- Redueix en tant que sigui possible l'ús del paper: les fàbriques que els produeixen consumeixen altes quantitats d'aigua i energia i figuren entre les més contaminants. Usa el paper per les dues cares i utilitza paper reciclat, ja que aquest consumeix només el 10% d'aigua i el 55% de l'energia que es necessita per a la fabricació de paper de primer ús. Tira el paper i el cartró en els contenidors especials per a això.

BC Neta!

horari recomanat pel
reciclar les escombraries
de 20 a 23 hores

CONTENIDORS PER AL RECICLATGE

Contenidor blau

En ell s'ha de dipositar el paper, cartró, fullets publicitaris, revistes, periòdics, llibretes, quaderns, folis, bosses de paper, sobres, cartolina i altres derivats del paper, tot tipus de caixes i envasos de cartró (no brick), paquets, oueres, entre uns altres.

No accepta paper tacat amb menjar o grassa, cintes adhesives, trossos de plàstic com a finestretes de sobres o grapes, paper parafinat, brick, paper carbó, paper plastificat, cel·lofana, tovallons i mocadors de paper, paper de cuina usat, fotografies, grapes.

Contenidor verd

En ell es dipositarà ampolles de vidre, ampolles de begudes, envasos de refrescs i cerveses, flascons i pots de vidre, flascons i envasos d'aliments, conserves, envasos en forma de gots (com el tipus Nocilla).

Les tapes metàl·liques han d'anar al contenidor groc.

Els taps de suro a la fracció orgànica.

No s'han d'introduir el cristall, vidre pla, plats, gots, bombetes, cristalls de finestres, miralls, gerros, ceràmica, maons, pedra, tapes, flascons de medicaments. Aquestes restes es dipositen en les deixalleries.

La separació d'aquests elements permet que es tornin a produir ampolles i envasos de vidre, evitant el consum de tones de sorra i utilitzant un 30% menys d'energia i un 50% menys d'aigua.

Contenidor groc

En el contenidor groc s'han de dipositar els envasos lleugers com els envasos de plàstic de productes alimentosos, bosses de plàstic, envasos de tetra-brik o tipus brik, ampolles de neteja, pots de plàstic de begudes, safates de suro blanc, porexpan, embolcalls, film alimentós, envasos de metall, llaunes de conserves, pots metàl·lics d'aliments, aerosols buits, paper d'alumini.

No cal dipositar envasos plens, envasos amb productes químics com a pintures, envasos de medicaments, pneumàtics, productes d'informàtica,

cintes magnètiques, joguines, raspalls, persianes, canonades de PVC, caixes d'aliments, paelles, cassons de cuina, coberts, electrodomèstics, envasos de cartró o vidre.

Contenedor marró

Aquí aniran restes de menjar: desaprovaments orgànics, carn, peix, fruita, pa, verdura, marisc, trenquessis, infusions, restes vegetals, restes animals, restes de cafè, paper de cuina, tovallons usats, suro.

Utilitzar preferentment de bosses compostables per a la recollida de la matèria orgànica. En cas contrari, calç tenir en compte que la bossa de plàstic de polietilè és un impropí, que caldrà eliminar a la instal·lació receptora de la deixalla. La presència de plàstics en els instal·lacions de tractament són causa de nombrosos problemes de gestió, afavoreixen la pèrdua de matèria orgànica com a rebuig, augmenten els cingles d'anaerobiosis en el procés (generant més olors) i empitjoren la qualitat final del compost.

Fer servir de forma conjunta de cubells ventilats (perforats) i bosses compostables (semipermeables al vapor d'aigua), per permetre una bona aireació de la matèria orgànica dipositada al cubell.

No s'han de dipositar les restes d'escombrar, cabells, bolquers, excrements d'animals, cendres, ni restes difícils de compostar com els ossos grans de pernil. La matèria orgànica pot ser utilitzada com a compostatge per a les teves plantes. Els ajuntaments solen facilitar amb diferents accions com a jornades en horts o contenidors de compostatge, l'ús de la matèria orgànica com a compostatge per a jardins i horts urbans.

Punts SIGRE (medicaments)

Quan acudeixis a la farmàcia, recorda portar els envasos buits o caducats dels medicaments que ja vas usar. Les farmàcies disposen de punts SIGRE. Aquests punts gestionen la recollida dels residus de medicaments a través de les farmàcies. En ells, els consumidors dipositen els residus d'envasos, i envasos amb restes de medicaments, una vegada consumits. A continuació, la distribució farmacèutica recull les borses que contenen aquests residus i els emmagatzema en contenidors estanco situats en les seves instal·lacions, on són retirats per gestors autoritzats per al seu transport fins a la planta de selecció i classificació.

Contenidors de piles i bateries

Tots els punts de venda de piles i bateries tenen un contenidor de recollida. Els ajuntaments també faciliten contenidors públics i punts verds per a la seva recollida. Les piles i les bateries són un dels residus domèstics més perillosos pel seu contingut en mercuri i cadmi. El problema es presenta quan les piles s'han esgotat. Existeix al mercat una varietat de piles, que tenen diferents usos. Entre elles, es poden distingir tres grups: zinc-carbó, alcalines i de botó. Una vegada esgotades les piles, mai s'han de llançar a les escombraries, ni tirar-les al sòl, perquè perden el seu hermetisme i poden deixar escapar el seu contingut que, en ploure, aquesta aigua filtra la terra, introduint els productes tòxics en la vegetació i en els rius i el mar i, com a conseqüència, a la cadena alimentària, afectant en definitiva a la nostra salut i al medi ambient.

Punts Verds

Per tot allò que no es pot tirar als contenidors de recollida selectiva s'han creat els Punts Verds, que són centres de recollida de residus perillosos, de gran volum, o que no disposen de contenidors al carrer.

En els Punts Verds s'emmagatzemen provisionalment tots els residus fins que són traslladats per al seu tractament.

Depenent del tipus de Punt Veure't accepta diferents tipus de residus. En general accepten: Olis, vidre pla, electrodomèstics grans i petits, restes de poda i jardineria, runa, andròmines i mobles, roba, cartutxos de tinta i tòners, cables elèctrics, pneumàtics, aerosols i esprais, bateries de cotxe, medicaments i cosmètics, radiografies, piles, pintures i similars, vernissos, fluorescents i bombetes, ampolles de cava, capsules de cafè, grans quantitats de cartró, cintes de casset, CD i DVD, ferralla domèstica, fitosanitaris i pesticides, dissolvents i productes tòxics.

Els ajuntaments poden premiar el reciclatge amb bonificacions en les taxes relatives al clavegueram i enderroc.

Altres circuits

Els ajuntaments i organismes privats poden facilitar altres circuits de recollida selectiva para: Roba i calçat, enderroc, mobles i andròmines, animals domèstics morts. Informa't.

Oficines: Carrer Provença, 546, baixos 1 - 08025 Barcelona

ATENCIÓ AL CONSUMIDOR

Dilluns i dimecres de 9.00 a 14.00 hores

Telèfon del Consumidor:

936 112 927

catalunya@facua.org

En Internet

Català: www.facua.cat

Castellà: catalunya.facua.org

Publicació subvencionada per

